

«Παράδοση και νεωτερικότητα στο έργο του Μάρκου Καμπάνη»

«Εστία», 22 Φεβρουαρίου 2010.

Πώς ένας καθ' όλα σύγχρονος ζωγράφος αφομοιώνει τα διδάγματα των μεγάλων δασκάλων, ασκώντας ουσιαστικό διάλογο ανάμεσα σε παράδοση και νεωτερικότητα; Ο λόγος για τον Μάρκο Καμπάνη πού, με αφορμή την εξαιρετική έκθεσή του στο Βυζαντινό Μουσείο μας δίνει την ευκαιρία να ξαναστοχαστούμε πάνω σ' αυτό το διαχρονικό ζήτημα της συνέχειας. Και, μάλιστα, σε άμεση αναφορά με την τρέχουσα έκθεση του Σπύρου Παπαλουκά, την οποία ευτυχώς συγκυρία έχει φέρει στο γειτονικό ίδρυμα Τεχνών Θεοχαράκη. Εκεί ο μεγάλος ανανεωτικής της βυζαντινής παράδοσης μας αποκαλύπτει, για πρώτη φορά, μια πτυχή του έργου του επικεντρωμένη στην αγιογραφική του δράση μέσα από σχέδια, ελαιογραφίες και μακέτες. Και όπου διαπιστώνουμε πώς ο Παπαλουκάς, έναν περίπου αιώνα πριν, αντιμετώπιζε την παράδοση αναζητώντας τις λύσεις των αισθητικών προβλημάτων της ζωγραφικής του στον Μοντερνισμό.

Τοποθετημένο σε σύγχρονα πλαίσια το έργο του Καμπάνη και καρπός - στο μεγαλύτερο μέρος του - της άμεσης επαφής του με τη βυζαντινή τέχνη του Όρους, ανακαλεί τους τρόπους του Παπαλουκά, του οποίου τη ζωγραφική έχει μελετήσει σε βάθος. Άρα ή μεταξύ τους συγγένεια προφανώς δεν βασίζεται στην μίμηση, άλλα στην γονιμοποίηση ουσιαστικών χαρακτηριστικών της βυζαντινής - και όχι μόνον τέχνης που ο καθένας τους διατυπώνει με το εικαστικό ιδίωμα της εποχής του.

Ο Καμπάνης γεννημένος το 1955 με σπουδές στο Κολλέγιο Αθηνών, στο Wimbledon και το St. Martins School of Art του Λονδίνου, συνδέθηκε τη δεκαετία του '90 με το Άγιον Όρος όπου, σαν σύγχρονος αναχωρητής, εγκαθίσταται για μεγάλα διαστήματα. Η μελέτη και η άμεση βιωματική επαφή με την πνευματικότητα του τόπου τον οδηγούν σε μια πολύπλευρη καλλιτεχνική έρευνα και δημιουργία που απλώνεται από τη χαρακτηριστική και τη ζωγραφική στην αγιογραφία. Στο παρελθόν, έχουμε μάλιστα επισημάνει τη σημασία του χαρακτηριστικού του έργου, του βασισμένου στην τεχνική των Αγιορειτών μοναχών «σταμπαδούρων» του 19ου αιώνα, την οποία αναβιώνει και εκσυγχρονίζει με την ίδρυση εργαστηρίου στις Καρυές.

Η σημερινή του έκθεση στο Βυζαντινό Μουσείο συγκεντρώνει το σύνολο των εικαστικών δραστηριοτήτων του στα μοναστήρια του Άθω: τα χαρακτηριστικά, σπάνιας ευαισθησίας ακρυλικά, σχέδια με κάρβουνο, παστέλ, τέμπλες, μικρογραφίες η μελέτες τοιχογραφιών. (Δείτε αυτές τις υπέροχες φρίζες από τις οροφές της Σιμωνόπετρας). Σε όλες τις εκφάνσεις της τέχνης του ο Καμπάνης εκμεταλλεύεται τη γνήσια αθωνίτικη γεωμετρία, προσφέροντας της νέες ελευθερίες. Χωρίς διόλου ν' αγνοεί την παράδοση, προβάλλει σύγχρονους προβληματισμούς, καταθέτει μια (υπαινικτική γραφή με την οποία διεισδύει στην ψυχή των πραγμάτων. Χωρίς να ξεπερνά τον ορθολογισμό και την περιγραφικότητα, αφαιρεί, συμβολίζει, τολμά με το χρώμα και πειραματίζεται με τις τεχνικές, ισορροπώντας ανάμεσα στο θρησκευτικό και κοσμικό στοιχείο. Θα έλεγα ότι ποιεί πράξη καλλιτεχνική, ταυτισμένη με επίμονη άσκηση διαλογισμού. Έτσι όπως επιβάλλει ο τόπος και όπως, ενδεχομένως, απαιτούν οι καιροί....